

Když léky ztrácí sílu a pravda je moc krutá

Praha, 26. listopadu 2020 - Díky pokrokům v léčbě onkologové často doprovází pacienta po dlouhé měsíce a roky, kdy se snaží společně zastavit nebo zmírnit projevy onemocnění. Přesto u řady pacientů dojdou k momentu, kdy jsou konfrontováni s faktem, že další léčba už nepřinese prospěch a bude lepší ji ukončit. Sdělovat pacientům pravdu, odkrývat ji postupně, nebo najednou? Podle odborníků je dobré, aby pacienti pravdu znali, důležité ale je, aby jim informace byly předány citlivou formou.

Je velice těžké o rakovině mluvit, jak pro samotného nemocného, tak pro jeho okolí nebo rodinu. Přitom právě tito, jsou nezbytnou oporou nemocného člověka a důležití pro zvládnutí tohoto náročného období. Jak náročné je mluvit v případě, když se nádorové onemocnění dostane do fáze, kdy je léčba nedostačující a přichází smutný, a tolik obávaný čas.

Fakta a čísla onkologických diagnóz?

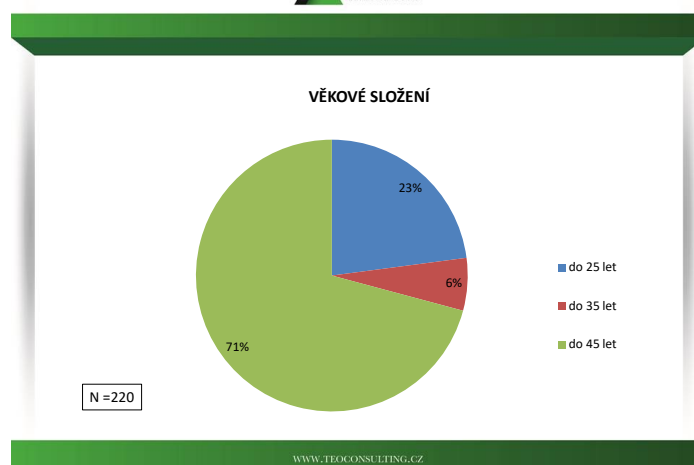
I přes dlouhodobě probíhající preventivní programy v onkologii má počet onkologicky nemocných pacientů vzrůstající trend. V roce 2017 bylo v ČR nově diagnostikováno 86 819 zhoubných novotvarů. „Navzdory vysoké incidenci zhoubných nádorů se však daří dlouhodobě stabilizovat a recentně dokonce snižovat mortalitu. Avšak i přes tento fakt, v roce 2017 zemřelo v České republice na nádorové onemocnění 27 320 lidí. K 31. prosinci 2017 žilo v ČR celkem 577 373 osob, u kterých bylo v daném roce nebo dříve diagnostikováno onkologické onemocnění“, konstatuje RNDr. Jan Mužík, PhD. za Národní onkologický registr (NOR) Ústavu zdravotnických informací a statistiky.

Česká republika patří mezi onkologicky nejvíce zatížené populace Evropy. U řady onkologických diagnóz dokonce obsazujeme přední místa evropských statistik. „Nejčastější příčinou úmrtí na zhoubný nádor v roce 2017 byl nádor průdušnice, průdušky a plic. Nádor tlustého střeva a konečníku byl druhou nejčastější příčinou úmrtí na nádorové onemocnění u mužů, zatímco u žen obsadil třetí místo. Druhou nejčastější příčinou úmrtí na onkologické onemocnění u žen byl karcinom prsu. Naopak u mužů byla třetí nejčastější příčinou úmrtí rakovina prostaty“, upozorňuje doktor Jan Mužík.

Jak sdělovat pacientům a jejich nejbližším závažné informace?

Toto téma bylo cílem projektu „Kontinuální vzdělávání mladých onkologů“ (KVM MO), který v úzké spolupráci s „Klubem mladých onkologů“ odborně garantuje a nabízí mladým onkologům Česká onkologická společnost J.E. Purkyně /ČOS/. Odborným garantem tohoto projektu je předsedkyně ČOS doc. MUDr. Jana Prausová, Ph.D., MBA a ta tento cyklus seminářů hodnotí slovy: „Jsem ráda, že v rámci aktivit ČOS probíhají tyto velmi přínosné a v každodenní praxi použitelné vzdělávací projekty. Zpětná vazba od kolegů nám ukazuje, že zvolený směr je správný. Seminářů se účastní i studenti lékařských fakult a věřím, že to pomůže k jejich motivaci a rozhodnutí pro onkologický obor, kde se děje tolik nového a zajímavého“.

Tématem roku 2020 byla pro mladé onkology: „Komunikace o ukončování léčby“. Cílem bylo představit doporučené postupy pro efektivní a citlivou komunikaci o ukončení léčby, formulované na základě aktuálních vědeckých poznatků a zkušeností z praxe. Odborných seminářů a komunikačních workshopů, které probíhaly od května do listopadu tohoto roku, se zúčastnilo celkem 220 lékařů a studentů lékařských fakult.

O čem nejčastěji lékaři diskutovali v rámci těchto on-line seminářů?

Pro lékaře je komunikace ohledně nepříjemných zpráv velmi těžká součást jejich práce. Opakovaně zmiňují, že během studia neměli možnost se v tomto nijak vzdělávat a během praxe není prostor tyto věci reflektovat. „Pro lékaře je těžké čelit emocím, se kterými se zároveň musí počítat a dá se s nimi pracovat za pomoci několika technik, které na seminářích cvičíme. Z průzkumů víme, že na sdělování závažných zpráv nemají lékaři mnoho času a necítí se být dobře připraveni. Na semináře dostáváme opakovaně pozitivní zpětnou vazbu, že je to přesně to, co jim chybí“, rekapituluje PhDr. Martin Loučka, PhD., lektor a ředitel Centra paliativní péče.

On-line diskuse se zúčastnila také pacientka

Seminářů KVMO na téma Komunikace o ukončování léčby se také účastnila pacientka, která si prošla onkologickou léčbou. „Je to pro mě nová zkušenost a mám tak jedinečnou příležitost naslouchat diskuzi a názorům z druhé strany. Snažím se vnést mezi účastníky alespoň trochu pohled pacienta, ať už z mé vlastní zkušenosti nebo ze zkušeností posbíraných během mého působení mezi ženami, které si prošly nebo procházejí léčbou rakoviny prsu. Komunikace s lékařem je pro pacienty důležitá a mnoho z nich se na ni velmi upíná, a proto jsem ráda, že se i tímto způsobem pracuje na jejím zlepšení. Probírané téma je neskutečně náročné pro obě strany a já si možnosti být součástí diskuze velice vážím. Přednášející mají opravdu velmi lidský a empatický přístup a kéž by jejich vzorové ukázky fungovaly v praxi bez výjimek. Věřím, že i mnoho svých postřehů z těchto seminářů využiji ve své práci s pacientkami“, zamyšleně popisuje Petra Svobodová (35let) pacientka z Aliance žen s rakovinou prsu, o.p.s. a koordinátorka projektu Bellis-mladé ženy s rakovinou prsu.

Česká onkologická společnost ČLS JEP

www.linkos.cz

Česká onkologická společnost ČLS JEP (ČOS) je organizační složkou České lékařské společnosti J.E. Purkyně, která je dobrovolným nezávislým sdružením fyzických osob – lékařů, farmaceutů a ostatních pracovníků ve zdravotnictví a příbuzných oborech. ČOS sdružuje lékaře a další odborníky působící na poli onkologie. ČOS dbá o rozvoj a rozšiřování vědecky podložených poznatků v onkologii a příbuzných oborech, usiluje o jejich využívání v péči o zdraví občanů. Věnuje se postgraduálnímu lékařskému vzdělávání a je aktivním partnerem v transformaci systému řízení a financování zdravotnictví České republiky.

Kontinuální vzdělávání mladých onkologů (KVMO)

www.kvmo.cz

Cílem projektu Kontinuální vzdělávání mladých onkologů (KVMO) je zajištění akreditovaného celoživotního vzdělávání lékařů. Projekt, byl spuštěn v roce 2017 a je garantován Českou onkologickou společností ČLS JEP a realizován pod záštitou České lékařské společnosti JEP. Jeho hlavními kritérii je široká dostupnost, atraktivní forma a výběr aktuálních témat z onkologie a souvisejících oborů. Předpokládá rovněž spolupráci se zkušenými onkology a zapojení mladých onkologů do přípravy i realizace edukačních aktivit.

T.E.O. Consulting, s.r.o.

www.teoconsulting.cz

Společnost se zaměřuje na konzultace a realizaci vzdělávacích a edukačních aktivit pro externí cílové skupiny. Vzdělávání provádí formou praktických odborných, akreditovaných seminářů, konferencí a workshopů. Kromě návrhů a realizací vzdělávacích projektů, které jsou vždy originálem, spolupracujeme s našimi klienty na zajímavých multioborových projektech.

Pro další informace:

Zdena Soukupová, TEO Consulting v Praze, e-mail: zdena.soukupova@teoconsulting.cz tel.: + 420 724600717

Setkání s médii 26.11.2020 podpořili partneři projektu „Kontinuální vzdělávání mladých onkologů“:

Astra Zeneca, MSD, Novartis, ROCHE

